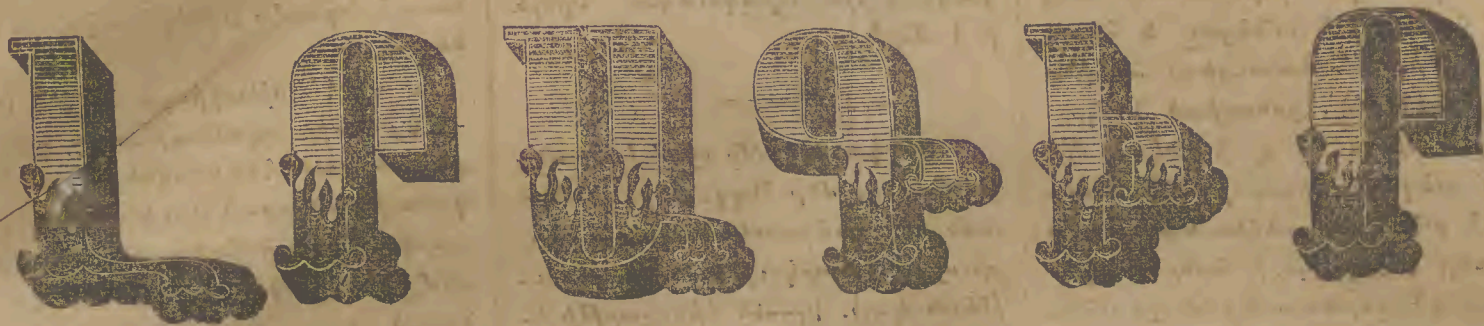

Ա. Չ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

ԲԱՆԱԲԱՆՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՏՐԱԿԱՆ

ՏԵՂԱԿԱՆ

Այսօրուան խմբագրական յօդուածնիս ալ յատկապէս դրամական տեսութեան մը պիտի նուիրեմք, կարևոր կետ մը բացատրելու համար, որն ո՛ր մեր այժմուս դրամատեսարց — որք բաւական թուով մաս մը կը կազմեն — անշուշտ մտացն ու զրազմանց աւարկայն եղած է:

Օսմ. արժէթղթերն, և գլխաւորաբար Ընդհ. Պարտ. արժէթղթերը, որ գրեթէ տեղւոյս բնակչացը ամենամեծ մասին գործառնութեանցը միակ առարկայն եղած էր և է հիմա, հանդիսանալով սէն կրած մեծամեծ չարեաց ու վնասուցը, մինչև այս անյուսալից ցածութեամբ գնոյն իջնելէն յետոյ՝ տակաւին ալ հոգ կ'ստիլ տարակուսանաց ներքև ըլլալն դիտելով, շատեր հարկաւ կը հարցնեն իրենք իրենց թէ ինչ կրնայ ըլլալ ասոր պատճառը, և թէ այս բնով իրենք Քօնստնուպոլիս քաղաքէն համարձակութիւնը կրնան ունենալ:

Մեք ալ այս կրկին հարցումն է որոց համառօտիւ կուզենք մեր պատասխանը, այսինքն ներկարծիքը տալ:

Օսմ. արժէթղթերն դեցն այս աստիճան անկմանը՝ բնաւ իրական և բանաւոր պատճառն է չկայ, վասն զի Օկթին 60 կամ 75 ով ելած թուղթ մը ինչ հաւով 16 կամ 17 ընելու է այսօր արիւրին 2 1/2 տոկոսովը, որ եթէ նաւ տուկոս ալ տրուելու չըլլայ՝ մնչև 10 տարի, դարձեալ 19 կամ 20 դրշ. պէտք է ընել, ասկից զտ երբ հելլենաց ապստամբութեան միջոցին Ներոպայէն ըրած մէ փոխառութեանը տեղ շրջաբերութեան հանած հասարակայնի պարուց մէկ արժէթուղթը, որ կէս արէ ի վեր ո՛չ ստակ մը տոկոս ճարած ունի, և ո՛չ ալ տէր մը՝ ովէ կարենայ պահանջուիլ դրամ վստայէնը, յունաց կառավարութիւն մերժած ըլլալով ճանչել այդ որտքը, երբ այսպիսի անտէր ու անկոս

արժէթուղթ մ'երոպական հրապարակաց վրայ տակաւին այսօրուան օրս հարիւրը 18 կամ 19 կընէ, ինչ հաւով Օսմ. հարիւրին երկուք ու կէս տոկոսաւոր թուղթը այսօր 16 կամ 17 ընելու է, որն որ իւր վճարմանցը համար ալ յերաշխաւորութիւն ցոյց տրուած հասցիներ ալ ունի, ընդունելով իսկ որ անոնք ալ նշանակուած գումարին թող կէսն արտադրեն իւրապէս:

Ինչպէս կը տեսնուի, օսմ. արժէթղթին այժմուս այսքան ցած գինը բնաւ տնտեսագիտական հաշուոյ զէջ չէ հաշուած չէ, ուստի այս գինէն աւելի ալ այսօր չ'ընելուն պատճառն ուրիշ բան չը կրնար ըլլալ, բայց եթէ եւրոպացի դրամատեսարց լաւ հաշուեալ մէկ շահադիտութիւնը, որոնք քանիցս այս տեսակ տագնապներու հանդիպող տէրութեանց արժէթղթերն աժան աժան առնելով, վերջէն այդ թղթերն յարգ ունենալ սկսած ատեն, այդ միջոցաւ ահագին հարստութիւններ դիզած ըլլալու համը տակաւին չեն մտաւած: Բօշլիտի գերդատոսին այսքան անբաւ հարստութիւնը՝ ըս. պանիական արժէթուղթը Ներոպայի հրապարակաց վրայ մէկ ստակ չըրած ատենը՝ յիշեալ անձանց այդ թղթերուն ամենքն ալ ժողովելով պահելէն յառաջ եկած է, Գերմանացի ուրիշ հրեայ դրամատէր մըն ալ իրաւական թղթերն աժան գինով ժողովելէն վերականգնած ու հարստացած է, և դեռ շատեր կան այսպիսիք:

Ուստի և ատենք կամ ասոնց նման դրամատեսարք ու սեղանաւորք այսպիսի տագնապայից առիթներու կապանեն, որ տէրութիւն մը այդ վիճակին մէջ իյնալուն պէս՝ իւր արժէթղթերն, որք հարկաւ տարակուսանաց ու կասկածանաց ուղեւորութեանը տակ չափէն աւելի և անպայման լքման մը կենթարկուին, հետզհետէ ժողովեն բայց այնպիսի հնարքով (բռնութեամբ) մը, որ իրօք զարմանք ու հիացում մը

կազդէ մարդուս ատոնց հանճարին վրայ: Այդ միջոցն ալ կը կայանայ թէ՛ մէկ կողմէն թղթերը գնելու և թէ՛ միւս կողմէն ալ թղթոց դիւներուն բարձրացումը արգիլելու միջոցն մը վրայ:

Փիտնալով որ տեղւոյս հրապարակներն այդ թղթերը բռնելու ջորութիւն ու կարողութիւն մը չունին, փոխանակ զինք բարձրացնելով տուողը շատցնելու, զինք կոտորելով տուողները յուսահատեցնելու հնարքը կրնան, ճիշդ ինչպէս որ աշէտքի կամ արկածի հանդիպող ընտանիք մը, չուարելով ու չգիտելով ինչ բնեկերը թանկագին ինչքն ու գոյքերը չկը հանէ աժան աժան ծախելու, իւր վիճակին դարման մը տանելու համար:

Ներոպացի շահագիտաց այս հրեայքին գլխաւոր աշխէ՛ անհիմն ու վրդովիչ լուրերն, որք երբեմն երևան կ'ընեն ու հրապարակաց վրայ շփոթութիւն և արհաւիրք կը ձգեն, չիւնն այ՝ որ աւելի հնարամտութեան մ'արդիւնք է՝ հրապարակի վրայ՝ թուղթ բռնողներուն երբեմն թուղթ ծախելու ելնելն է, ասով իրենց բռնել տուած գնաց հաւասարակշուութիւնը թոյլ չը տալու համար որ խանդարի, բայց միշտ մէկ կողմէն ծախած ատենին՝ միւս կողմէն ուրիշ հրապարակի մը վրայ կրկնապատիկ առնել չ'այնելով:

Մեր ցարդ համառօտիւ տուած բացատրութեանէն կիմացուի ինքնին թէ մեր արժէթղթին գիները կոտորող թէպէտ Ներոպայի հրապարակներն են, սակայն այդ հրապարակներն են դարձեալ մեր ձեռքէն աժան գնով այդ թղթերը քաշող ու պահողներն, ասոնք իրենց սա՛ բացարձակ սկզբունքը բռնելով թէ, երկրի մը հասարակաց պարտքը՝ անկարելի է որ անվճար մնայ, եթէ այսօր չ'ստանան վաղն անսպասաւ պիտի առնեն:

Նւ ասկէ ի զատ ուրիշ կերպով մ'անկարելի է բացատրել դրամական երևոյթ մը, որ տեղւոյս հրապարակին վրայ կատարուած է:

Գրամական դործառնութեանց մէջ հմտութիւն ունեցող և հեղինակութիւններն ծանուցեալ անձինք կը վկայեն թէ, քոնսօլիտի 33 զըշ. ըլլալէն մինչև 47 զը. ի ինկած միջոցը՝ տեղւոյս հրապարակէն 3 մի. լիտնի քոնսօլիտ յանձնուելով դուրս տրուեր է արդիւնքի հանրով կատարուած գործողութիւններն վճարելու (լիքիտէ) համար։ Ուր գացեր են այս թղթերն, ծոփը թափուեր են, թէ մէկուն ձեռքն անցեր են, և եթէ տեղւոյս հրապարակն է դուրս հանողը զանոնք, ոչ ապաքէն Եւրոպայի հրապարակներն են զանոնք կլորոններն կամ արդիւնքն են, և միթէ ասոնց այս ընթացքը բաւական ցոյց չը տար թէ իրենց նպատակն է միշտ մեզ վախու մէջ պահելով մեր թղթերն աժան գնով մեր ձեռքէն կորզել։

Գնոց անկմանն այս պատճառը այսքան ինչ բացատրելէն յետոյ, անցինք այժմ ալ երկրորդ հարցմանը պատասխանելու, թէ իրաց այս վիճակին մէջ ուրեմն արժէթուղթ բռնելու ենք թէ ոչ։

Այս խնդրոյն վրայօք ալ պիտի խօսինք յաջորդ թերթով։

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

Երեկ Ազգ. Ընդհ. Ժողովը դռնփակ նիստ ընելով Աղթամարայ խնդրոյն վրայօք, երկար վիճարանութենէ յետոյ, չորս առաջարկութիւն քուէարկելով, որոշեց թէ,

Աղթամարայ խաչատուր սրբազանին իւր նախորդին սպանութեանը դէպքին մէջ մեղսակցութիւն ունենալու քաղաքային ամբաստանութեանը նկատմամբ Բ. Դոնէն տրուած վերջին վճառգիրը, Գնորին Սրբազնութիւնը այդ կասկածէն բոլորովին ազատ ու անպարտ դատելու անբաւական համարուելով, սակայն միւս կողմանէ նկատելով որ Բ. Դոնէն ալ յիշեալ խաչատուր սրբազանին ներքին կեանքը քննելու հոգը վարչութեան յանձնած է, և վերջին համադրումար ժողովն ալ իւր ներկայութեանը կոչելով զանի, յիշեալ սպանութեանը դէպքին մէջ մասնակցութիւն չունենալուն համար երդմնցնել տուած և անպարտ հրատարակած է զխաչատուր սրբազան, ուստի և Ընդհ. Ժողովն ալ հարկ կը դնուէ համադրումար ժողովոյ սոյն վճռոյն դործողութիւնը Բ. Դոնէն հաղորդելով հարցնել թէ, Աղթամարայ խաչատուր սրբազանը իւր նախորդին ըստ պանութեանը դէպքին մասնակցութեանէն անպարտ հրատարակելու համար վերջին համադրումար ժողովոյ ըրած երդման դործողութիւնն ու տուած վճիռը Բ. Դոնէն ինքն բաւական կը համարի մի։

Այս որոշումը քուէարկուելէն յետոյ, յաւաքտ ժողովոյն նիստերը

փակեալ հրատարակուեցաւ մինչև ի 1 մայիս։

Բերկրութեամբ սրտի իմացանք թէ Բերայի մեր Ազգ. դերեղմանատան մէջ վաճառականական դպրոցի մը հիմնարկութեան և շինութեան կայս. Իւրաքէն հինգշաբթի երեկոյ Բ. Դոնէն հասեր է, ուրկէ ևս այսօր կամ վաղը անշուշտ մեր Պատրիարքարանը կը հաղորդուի։

Ազգովին երախտադիտական շընորհակալութիւն մատուցանելով և ջերմ մաղթանք ուղղելով վասն անդին կենաց և բարօրութեան հպատակասէր և բարեգութ մեր Օգոստափառ Սուլթանին, Ազգին վայելելու բարեբաղդութիւնն ունեցած այս մեծ և բարձր շնորհն ալ Գարակէօզեան Մեծ. եղբարց վեհանձն և ազգաշէն բարեսրտութեանն ու Ամեն. Ս. Պատրիարքին ազգասիրական անդուշտ ջանքն ու աշխատութեանը պարտական կ'համարիմք։

Կը լսեմք թէ Չմիւռնիոյ Արեւելեան Մամուլ ամսական հանդէսը, իւր վերջին թուոյն մէջ, Ազգ. իշխանութեան նկատմամբ անարգական ակնարկութեամբ լի նամակ մը հրատարակած ըլլալուն պատճառ, Տպագրական Տեսչութեան կողմանէ վեցամսեայ դադարման հրաման ղրկուել է երես։

Ինչքան ալ ծանր ըլլայ յանցանքը, պատիժը խիստ ծանրագոյն կերելի մեզ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հետեւեալ անուններն պաշտօնապէս հրատարակուեցան։

Էտհէմ փաշայ՝ Պէրլինի օսմ. դեսպան անուանեցաւ փոխանակ Արիսթարքի պէյի, որն որ Պետական Խորհրդոյ անդամ ընտրուեցաւ։

—Տէրութեան գանձային վիճակին նկատմամբ ծաղրական յօդուած մը հրատարակած ըլլալուն համար, Խէչու զաւեշտական առձեռն թերթը բոլորովին խափանեցաւ։

—Պատրէթէն առնելով անցեալ օր թէպէտ ծանուցած էինք թէ Մալիէն այս շաբթուան մէջ 4 յետնեալ տմական պիտի վճարէ քաղաքային և զինուորական պաշտօնավարաց, սակայն կիմանամք թէ, Կայսեր անձնական գանձուն պաշտօնավարացը վճարած երկու ամսականէն զատ, տակաւին ուրիշ ըստակ վճարած չունի։

—Վհհ. Սուլթանը փափաք յայտնելով որ Նշան Թաշիի սկըսուած Ազիզիէ մզկիթը շուտով աւարտի, հրաման ըրեր է որ նոյն գործաւորաց թիւը աւելցուի։

—Անցեալ ուրբաթ օրուրէն ի վեր և զրահաւոր դուրս ելնելով

նաւահանգստէս Միջերկրական մեկնեցան։

—Թէ Օրթագիւղի և թէ Օդ-Մէյտնաի սպանութեանց դէպքերուն բուն հեղինակները, ոստիկանութեան ըրած փութաջան խուզարկութեանցը հակառակ, կը ըստեմք թէ տակաւին մէկն ալ դըտնուած չէ։

—Վերջին օրերս մայրաքաղաքս հասնող Բէտիֆ ջորքերն հրաման ստացեր են պատրաստուելու, որք այսօր նաւ պիտի նստին Բէլք երթալու։

ՆՈՐԱԳՐՈՅ ԳԱՐԵՆՈՅԸ

Նորագիր թերթը ատենէ մը ի վեր է որ ինքիւմէ մերթ ընդմերթ կարեւոր և նպաստը, բայց կանխահատ լուրեր տալու տենչունաց ախտի (մանի) մը բռնուած է։ Անգամ մը Գարատաղի դէմ մտաւ լուր պատերազմի մը հրատարակութիւնը գուժեց, իւր այդ յանդիմանութիւնը վերջէն թերթին ջնջմամբը փոխարինուելով։ Անցեալները Կէտիք բաշայի թաարոնի շէնքը, տիրոջը կողմանէ, մեր ազգին նըուիրելը աւետեց, բայց անհիմն ելաւ։ Երկու օր յառաջ ալ Մարտիկայի շոգենաւով Լօնտայէն 2 մի. լիտնի Օսմ. դոնսօլիտէ մայրաքաղաքըս հասնիլը ծանոց։

Զոր թերեւս երազին մէջ քրած ատենը տեսած ըլլալու էր։

Հետեւեալ օրն ալ ելաւ ըսելու թէ Տէրութիւնն իւր զօրութիւնը Գաղղիոյ բանակին հաւասարեցնելու աշխատելով, ի հարկին մինչև մէկ միլիոն 200 հազար ջորք պիտի հանէ եղեր, —մինչդեռ ասոր կէսը պահելու համար անգամ բաւական չէ տէրութեան ամբողջ հասոյթը։

Բաշալեւրուելով թերեւս ասկէ, որ իւր խաղաղատակին մէջ դարբնած սուսերը կլլող ապուշ հասարակութիւն մ'ունի դէմը, առջի օրուան թերթովն ալ ելեր է ծանուցանելու թէ, նախորդ այսինքն չորեքշաբթի օր Մեծ Եպարդոսին նախագահութեամբ տեղի ունեցած խառն ժողովոյն (.) մէջ համաձայնութիւն մը գտնուեր (.) է գանձային նոսր անօրէնութեանը վրայ, Պ. Համբաթի ծրագիրն իբրև հիմն ընդունուելով, և թէ այս ժողովոյն ներկայ գտնուեր են կայսերական պաշտօնէից և Բ. Դրան մէկ քանի գործակալաց (.) հետ նաև Եւրոպայի պարտապահանջից փոխանորդ չորս սեղանաւորներն։

Նորագիր այսքան կարեւոր տեղեկութիւններէն ետքը կը մտնայ նաև յիշելու թէ այդ ժողովը ուր գումարուեր է, Բ. Դոնէն, —ուրկէ Մեծ Եպարդոսը նոյն օրը բացակայ կը գտնուէր մինչև երեկոյ, թէ Մեծ Եպարդոսին ապարանքը —մինչդեռ նոյն օրը մինչև երեկոյ պաշտօնէայք նախարարաց ժողով

կազմած էին Բ. Գուգը, Քեամիլ Բաշային նախագահութեամբ բայ ի Գանձուց պաշտօնէն, որ Մեծ Եպարդոսի ապարանքը կը գտնուէր, և թէ ո՞րք էին այդ Բ. Գրան գործակալներն (մէկմուրներն անշուշտ) որոց ասանկ բարձր և կարևոր ուրոշման մը համար ներկայութիւնն ինչ հարկ տեսնուած ըլլայ, և թէ ասանց պաշտօնէից ժողովոյ հաւանութեանը մինակ Մեծ Եպարդոսը կրնայ այդպիսի ծանրակշիռ և կարևոր որոշում մը ինքնին կարգադրել, և համաձայնութիւնը վերջնապէս գոյացած հրատարակել:

Արգարե Մեծ Եպարդոսը դանձային յաջող կարգադրութիւն և տնօրէնութիւն մը յառաջ բերելու համար շարունակ աշխատելու և բանակցութիւնը յարատեւելու վրայ է եւրպական և տեղացի սեղանաւորացը հետ, որոց և ոչ մէկուն ալ ներկայացուցած ծրարիւր տակաւին վերջնապէս մերժած է, իսկ բանակցութիւնը շարունակելուն՝ և ծրագրին մէկուն վրայ ընդունելութեան կայանք տուած ըլլալուն մէջ տեղը մեծ տարբերութիւն կայ, զորս իրարու հետ չփոխելու համար Նորագործ խմբագրի հանճարն միայն մարդ պէտք է ունենալ:

Աւերորդ կը համարիմք ըսել թէ Նորագործ տուած այս լուրն ալ առջիններէն ոչ նուազ կանխահաս է, բայց եթէ վստահ է ինքը թէ իւր թերթը տարբեր իւր տուած ինքնահանար լուրերուն սուս ըլլալն արդէն գիտնալով կը կարգան զայդ, այն ատեն սա գիտողութիւնը միայն կրնամք իրեն թէ՛ այդ տեսակ ռուս լուրերը չիտելու համար քիչ մը ծոյլ ու դանդաղ շարժելու վրայ է, վստահ զի գոնէ ամեն օր 3-4 հատ մը անպատճառ պէտք էր չիտել:

Հետեւեալ հարցման գրութիւնը զրկուած է մեզ հրատարակուելու խնդրանքը:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՀԱՐՅՄՈՒՆԻ

Նորագործ երեկուան թերթին մէջ,

«Ներկայ ժամանակիս ներուժութիւնը քաջածանօթ է ամենեքին» ինչ կը նշանակէ,

«Նորայէն աւազանին ի գործածութեան ենթարկելի հանգէսն» ինչ ըսել է,

«Ձմերանոցի շինութեան որոշումն կայս. հրաման զգեցաւ» ինչ ո՞ճ է,

«Մեծ Եպարդոսը՝ նաւարանի հանգէսին ներկայ էր» ըսած խօսքը սուս է մի իրաւ,

«150 միլիոն օստիականութիւն վրայ 75 միլիոնն առնուլ» ինչ կը նշանակէ,

«Բարիքի Տիեզ. արուեստահան. դիսի ապարդիւն» ըսածը ինչ լեզու է,

«Լոնտոնի երեսի. ժողովն յա-

ռաջիկայ երկուշաբթի առաւ պիտի մնայ» ինչ ըսել է:

«Պատգամաւորութիւնները պիտի միանան ի Բէյթա» ինչ ըսել է:

Վերջապէս Նորագործ մէկ ծայրէն մինչև միւս ծայրը եղած պարունակութիւններն ինչ լեզու են, և ինչ կը նշանակեն, և թէ,

Թերթին վերջը հաստատակած խոստմանն ու ծանուցմանը համաձայն «իր դրաճենեակը առեւտրական ու դատական ու է տեսակ գրութիւններ օրհասարակ» կը խմբագրուին» ըսածը՝ իւր թերթին պարունակութեան ոճովն ու լեզուովը պիտի խմբագրուին, հասկնալու է:

* * *

Պատասխան. — Եիտակն ըսելով՝ մենք ալ բան մը չը կրցանք հասկնալ ատոնցմէ, որ զայդ հարցընող նամակագրին հասկցենք:

Ընտանեկան կենաց ներքին պարագայներովը սնանող խլուրդներն խլրտիլ սկսած են, այդպիսի խմբագրական ընթացք մը մեր քրննադատել և մեղադրել սկսելէն ի վեր:

Կըսեն մեզ թէ Միմոս ալ մեր կշտամբանացն առաջը ինքզինքն արդարացնելու համար, քանի մ'անարքական տող ուղղել է մեզի դէմ:

Տարակոյս չկայ թէ, ով որ բորոտ է, հարկաւ պիտի քերուի, բայց պէտք են գիտնալ թէ ինչպէս Եարիվարիի, նոյնպէս և Միմոսի ալ անարգանքները, որք միայն իրենց յատուկ են, անգործն զնաւելու մեղ, միայն սա չափը այս վերջինին յիշեցնել բաւական կը համարիմք թէ, ընտանեկան պատիւ մը իւր թերթին մէջ նշաւակած ըլլալուն ի պատիւ, ստիկանութեան ատենը դեռ մօտերս կրած դատաւարտութեան տուգանաց 2 օսկին ամբողջ տուժեց մի, և թէ իր այս վիճակին մէջ այդքան գումարի մը կըսկիծն ինչ շուտ մոռցած է:

Միմոս եթէ կ'ուրանայ թէ ինքքն ընտանեկան կենաց մէջ մտած չէ, իւր պատժապարտութիւնը դեռ կեցած է զինքը խայտառակելու, իսկ եթէ ըսել կուզէ թէ խմբագիր մը ազատ է սա ու նա ընտանեաց ներքին կեանքը քննադատելու, տուգանքը անգամ մ'ալ աչքն առնելով ինքն ալ թող Հաճեանի քովն երթայ, երկուքնին մէկ ջրով լուացուելու:

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վիէննա 6 ապրիլ

Պորսան անստուգութեան մէջ է, ուստի և գործ ալ չկայ, գիներն ալ անկման վրայ են: Գոցուելու ատեն բարւոքման միտում մ'ունեցաւ Պէրլինի և Լոնտոնի հրապարակներէն հասած լուրերուն վրայ:

Կայսրը, որ պաշտօնէից ժողովոյն կը նախագահէր, պիւճէին իր հաւանութիւնը տուաւ:

7 ապրիլ

Սութօրինայի մէջ գումարեալ աստտամբապետաց խնդրանացը վերայ, Պատմատիւ կառավարիչ Պ. Բօտիչ քովերնին երթալով Բ. Գրան շնորհած բարենորոգմունքն ու արտօնութիւններն իրենց հաղորդելէն յետոյ, ստիպողապէս խրատեց որ ղէնքերնին վար դնեն: Պ. Բօտիչի խօսքերը մեծ տպաւորութիւն ըրաւ աստտամբապետաց վրայ, որոնք պայմանաւոր խնդրեցին այսօր պատասխանին տալու:

Բարիք 7 ապրիլ

Կիւպէս կարտինալը, Պ. տը Մէօնի երեսի. ընտրութիւնը քննող յանձնաժողովոյն հրաւիրանացը չուզեց անձամբ պատասխանել:

Բարիքի խոտական դեսպան Պ. Նիկրա հրաման ընդունեց քանի մ'օրուան համար Հասլմ երթալու: Լօրա Տէրպի հոս հասաւ:

Մայիս 7 ապրիլ

Կալլէսի իշխանը ժամանեց:

Բակուգա 7 ապրիլ

Աստտամբայ զխաւարներն, ղէնքերնին վար դնելու համար, հետեւեալ պայմաններն ներկայացուցին Պատմատիւ կառավարչին:

Կը պահանջեն որ հողային սեպհականութեան 1/3 մասն իրենց տրուի, տուններն և եկեղեցիներն չինուի, սերմ և գրաստ տրուի, յառաջիկայ տարուան համար ալ ցորենի համբարանոցներ հաստատուի, 3 տարի տոտանորդի տուրք չառնուի, օսմ. կանոնաւոր զօրքերը Հէրսէքէն ու Պօսնայէն բոլորովին դուրս հանել տրուի, միայն վեց պահակազուռ մնալով, այն ալ Աւստրիական և Ռուսական հիւպատոսներ գտնուած քաղաքներն, միայն հսկողութեան համար, և կանխաւ ալ բոլոր տաճիկ ժողովրդական վրայէն ղէնքերն առնուելով ժողովին:

ԳՐԱՄԱԿԱՆ

Օսմ. արժէտեարց պատգամաւորներուն և Օսմ. կառավարութեան մեջ՝ ընդունուելիք ելմասկան նորագոյն տնօրէնութեան մը հիմնական պայմաններն՝ հինգշաբթի երեկոյին ստորագրուած ըլլալու մասին ելած զրոյցներուն հակառակ, երեկ մեր հրապարակին վրայէն տակաւին անըստողութիւնն ու տարակոյսը չէր անհետացած, որոյ ազդեցութեանը ներքեւ Պորսան 16,24ի բացուելով կէս օրէն վերջը մինչև 32 փոյ. ի բարձրանալէն յետոյ, հետզհետէ ինկաւ 11 փոյ. ի, 16,20 ով գոցուելու:

Թէ՛ արտարին փոխառութեանց թղթերն և թէ՛ տեղական բաժնեթղթերն հաւասարապէս դեռ լըրեալ վիճակի մը մէջ կը գտնուին:

Ապրիլ 7 Լոնտոն	14 3/4
Բարիք	15.15
Պորսան այսօր բացուելու	16.55
Ժամ 5	17.01
Բում. երկաթուղի	44.25

Մ Է Լ Ա Ն Օ Ժ Է Ն

Գ Ե Ղ Ա Ջ Ո Ւ Ր

ՃԵՐՄԱԿ ՄԱՋԵՐ ՆԵՐԿԵԼՈՒ

Այս գեղը, որ մէկ վայրէկին մէջ և ամեն գոյնով ճերմակ մազերն ու մօրութեան, առանց վրանաւորութեան և առանց անախորժ ու է հոտ մ'ունենալու, փոքր ձուած յատկութիւն մ'ունենալով կը գտնուի Տէլլա Սուտայի, Զօպանեանի և Քիւչիւքեանի գեղաւանները:

Գ Ա Ղ Տ Ն Ի Ր Է Ն Գ Ա Ս Տ Ա Ն Ի

Կ Ա Մ

Մերձեալ տեղն գոյացած

չորս սոսկալի վրէժխնդրութիւններ

ՅԱՂԹԱՆԱԿ ԱՐԳԱՐՈՒԹԵԱՆ

Հետաքրքրական թատերգութիւն 'ի հինգ արարս, վեց պատկերս և 'ի մի վերջաբան:

Յ. Կ. ՊՅՅԱՃԵԱՆԻ

Սոյն ընտիր, հետաքրքրաշարժ և ընթերցման արժանի գերքը Հընդկաստանի սոսկալի ընկերութեան օժիւրները կը յայտնէ, ընկերութիւն մը՝ որուն զոհ եղան անթիւ Անդղիացիներ:

Կը ծախուի բոլոր գրաւաճառաց քով, նաև Պահճէ գարուսուհի Պօղոս աղային խանութը և կամուրջի գլխու պարագան գին 7 ա. կէս գըշ:

ԴՐԱՆՏԻ ԸՆՏԱՆԻՐ

Երկասիրեց

ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿ

Կը գտնուի Ս. Դ. և Եազմաճեան գրատունը Եէնի-ձամի փողոց թիւ 8, և ուրիշ գրաւաճառաց քով գին 1 ֆր. 75 սանդիւմ:

Ա Ջ Դ

Այս շաբթուունէ սկսեալ կիւրաղէ և ուրբաթ գիշերները, եթէ օդը ներէ, Բերա Թոգսիմի կողմը Քրուաստն Պարտեղին մէջ տաճկերէն թատերական ներկայացումներ պիտի տրուի Մաղաքեան Պետրոս Էֆէնտիի տնօրէնութեամբը Օսմանիյէ թատրոնին Վարդովեան Էֆէնտիի վարչութեանը ներքեւ գրտնուող գերատանական խմբին գործակցութեամբը:

Ի Խ Թ Ա Ր

Ղալաթա տա Եիւքսէք Գալաթըրմտա 64 նօմէրօլու թէրզի էսնա՝ ֆը թիւճճարը միւթէպէրանընտան Պէրնարա Մարքօնուն տիւքքանընտա հէր նէվի ֆրանսըզ վէ ինկիլիզ ֆապրիքալարընտան էն ալեա գուլ մաչլարը պուլունուր, կէրէք ալաթուրքա վէ կէրէք ալաֆրանկա վէ բէսմի էլպիսէլէր տախի զայիթ հիւնէրլի եաբըլմաքտա օլտուզի վէ թէքմիլ արապաճը էլպիսէլէրի տախի էհվէն ֆիյաթիէ ֆիրուսթ օլունմաքտա օլտուզի վէ եաղմուրլուք իչին էն ալեա Եֆէրէ-պըզ գումաշ տախի պուլունուրլի իլան օլունուր:

մարտ 23

Ե Ղ Ր Ա Յ Ր Յ Ա Կ Ո Ր Ո Ս

Հ ե գ ի ն ա լ

ԲՕԼ ՏԸ ՔՕՔ

Հրատարակիչ

Խ. Խ. ԵՒՄԷՆԻՃԵԱՆ

Գաղղիացի զուարճարան վիպասանին սոյն հրահանգիչ, հետաքրքրական և զուարճալի գործը, որն որ տետր առ տետր թարգմանութիւնը հրատարակուիլ սկսուած էր, այս անգամ աւարտեալ գործն ամբողջ միահատոր կազմուած կը ծախուի գին 30 գըշ:

Կը գտնուի բոլոր գրաւաճառաց քով:

ՄՕՐԻԻ

ՁԿԱՆ ԻԻՂ

ԲԵԹԼԻ ՄԵԼԼԵՐ ԳՈՐԾՆԵՐԱՍԵՏԻ

Մաքուր առանց հոտի և աշտիւրժ համու, և դիւրամարս եղած այս ամենալաւ տեսակէն եղած ձկան իւզը, որ մտնաւարապիս Լոնտրայի հիւծախաղի մեծ Հիւանդանոցին մէջ կը գործածուի միայն, այժմ Պօլիս ալ կը գտնուի թէ՛ հօխայուէ և թէ՛ եռանկիւնի չիշերով:

Պօլիս Եէնի ձամի Պ. Կալմի Նազարթի:

Ղալաթիա Վէլիչի և Ընկ:

Բերայ՝ Քանժուք Ֆրէրի գեղարանները:

Հօխայով կը ծախուի մինակ Պօլիս կամրջին գէմը Պ. Վէնսան Ծաննիի և Եէնիգաբու Պ. Թէոտտորիաիի գեղարաններն:

Մինակ չիշով կը ծախուի Պօլիս Եէնի ձամի Քիւչիւքեան եղբարց գեղարանը:

Շիշերն գործարանապետին ըտտորադրութիւնը կը կրեն վրանին: Մայիս 15

ԾՈՒՂԷՆ ՁԸ ԲՈՆՈՒԵԼՈՒ

Գ Ե Ղ

Բաղադրութեամբ Ո. Տիւնէն Գեղազորի

Մովային ճանքորդաց համար անհրաժեշտ եղած սոյն հեղուկը որ ամեն անգամ ծովէ բռնուելուն մէկ խահուէի գողալ մը սոյն գեղէն առնելով, կրկին չափովը պարզ ջրի մէջ խառնելով խմած ատենը՝ մարդ վերստին իւր հանգարտ ու առողջ վիճակը կստանայ, կը գրտնուի Լ. Տիւնէայի գեղարանը, Ղալաթիա Մեծ փողոց, թիւ 108, մէկ շէշը 2 ա. կէս ֆր. գնով:

ԲԵՐԻՍՏԱՆԵՌԻԹԻԻՆ

Ե Ի

ԼՈՒՏԵՐԱԿԱՆ ՀԱՅՏԵՐ

Տետր 2. և Է.

Հայաստանեայց եկեղեցւոյ վարդապետութիւնները բարձրակաճանց յարձակմանցը գէմ պաշտպանող և ուղղութիւններն ապացուցանող ատենախօսութեանց հաւաքածոյիցը շարունակութիւնն է Տ. Քափամաճեան Էֆ. ի կողմանէ, կը գտնուի ամեն տեղ, գին 100 բըշ:

ՏՕՐԹԵՍԻ ԳՕՒՍԱՋԱՍԿ

Պատրաստ է իրեն դիմող հիւանդները դարմանել ամեն երեքշաբթի և շաբաթ ժամը 3—5 Սամաթիա Հայկական ընկերութեան գաղինօյին գէմը Մ. ձիւլանին Գեղարանը, և ժամը 8—10 Սուլթան Ահմէտ Մ. Ժօրժ Ծաննի թիւիսի գեղարանը թիւ 128:

ՊԱՅՄԱՆԻ ԼԲԱԳՐՈՅ

ԼԲԱԳԻԹ ամեն օր կը հրատարակուի, բաց 'ի Կիրակի և Տօն օրերէ:

Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 200 դրուշ առանց փոստայի ծախուց:

Բաժանորդագրութիւնը ամսադրութե սկսեալ կը նկատուին:

Խմբագրութեան ուղղեալ ու է գրութիւն՝ հեղինակին բուն ըտտորադրութիւնը կրելու է, ոչ թէ հրատարակելու համար. այլ յիւրաշխատութիւն վստահութեան:

Ձը հրատարակուած գրութիւնը ետ չը արուիր:

ՏՆՕՐԷՆ-ԽՄԵԱԳԻԹ

ՆԻԿ. Մ. ԹԻՒՂԵՆՏՃԵԱՆ

Տպագրութիւն Ղալաթիա Բէրշիմի բազար Կրտի խանի դիմաց Բամաա փողոց թիւ 8